

Oscar Roseanu

Ez itt én vagyok, Oscar Roseanu [1947-ben változtatta meg a nevét Rosenfeld Oszkáról. -- A szerk.], ez egy hivatalos fénykép a személyazonosságimhoz, amit az 1970-es években csináltattam, Bukarestben. 1923. május másodikán születtem Petrozsényban. [A háború után] Bukarestben beiratkoztam az egyetemre, és új életet kezdtem. A bukaresti egyetem Kémia és Fizika Karán végeztem. 1964-től nyugdíjba vonulásomig a bukaresti Spiru Haret Gimnáziumban voltam kémiatanár. Amikor odahelyeztek, éppen akkor vonult nyugalomba a román nyelv tanárnője, aki az iskolai folyóirattal, a 'Vlastarul'-al [Hajtás] foglalkozott. Átvettem ennek a folyóiratnak a vezetését, valamiféle főszerkesztő lettem. A diákok folyóirata volt, Mircea Eliade [(1907--1986) -- vallástörténész, prózaíró és esszéíró, erősen befolyásolta a távol-keleti

szellemiség. -- A szerk.] alapította, aki a mi gimnáziumunk diákja volt. A folyóirat további szerkesztői: Alexandru Paleologu [(1909--2005) -- esszéíró és irodalomkritikus. Politikai fogoly volt (1959--1964). -- A szerk.], Constantin Noica [(1909--1987) -- filozófus és esszéíró. Kényszerlakhelyen volt Campulung Muscelben (1949--1958), majd politikai fogoly (1958--1964) egy nagyszabású per után, amelyet nagyszámú elit értelmiségi ellen kezdeményezett a kommunista rendszer. -- A szerk.] stb. Indítottunk egy rovatot, amelyben hajdani diákjaink egykori diákélményeikről számoltak be? A folyóirattal 1964-től nyugdíjaztatásomig foglalkoztam. Még 1990 után is kaptam telefonhívásokat: 'Halló, a Vlastarul szerkesztősége??' Andrei Plesu [(sz. 1948) -- filozófus, művészeti kritikus, esszéíró. -- A szerk.] diákom volt, ő írta 'A Spiru Haret örök diákja' cím alatt megjelenő írásokat. A folyóirat egy teljes fejezete ezeké az elitdiákoké volt, lelkiismeretesen írták diákkori visszaemlékezéseiket. Az élet nem volt könnyű. Minden folyóiratnak előbb be kellett mutatnia a cikkeit, előbb a KISZ Rajoni [kerületi] Bizottságánál. Boldogak voltak, hogy a kerületünkben megjelenik egy ilyen folyóirat, gond nélkül jóváhagytak mindent. Azután el kellett mennem a kerületi pártbizottsághoz, ők is jóváhagyták. Majd eljutottam a városi pártbizottsághoz, Croitoru elvtárshoz, aki a propagandáért felelt, ő ütötte a pecsétet bármilyen kiadványra. Kezdi forgatni a folyóirat lapjait. 'Van itt egy Popescu nevű tanuló, mik a szülei?' 'Croitoru elvtárs, írt egy cikket a matematikáról, mit számít, hogy mik a szülei? Ez egy iskolai folyóirat, ahelyett, hogy büszke lenne a főváros, hogy van itt egy ilyen folyóirat, ön akadémikodik?' 'Az én lányom a Balcescu gimnáziumba jár, de ők nem adnak ki semmilyen folyóiratot, mi az, nekik nincs rá módjuk?' Nem tudta, hogy forgassa, hogy az ő lányának nem volt iskolai folyóirata. 'Elvtárs, kérem, hagyjon jóvá legalább tíz példányt!' Elmentem egy nyomdába, ahol egy volt diákunk apja volt a főnök, és megjelent ezeröttszáz példányban. Nem tudta meg senki, kiosztottuk a diákoknak. Elmentem az Akadémiai Könyvtárba, ahol a főigazgató Sahini akadémikus volt -- egykori egyetemi kollégám. Megkértem, hogy adja ide a 'Vlastarul' összes megjelent számát. Azt mondja: 'Nem vehetek ki annyit a könyvtárból! Aztán néhány szám fedőlapján ott van Mihály király. Adja becsületszavát, hogy kihagyják azt a fényképet, nem akarok bajt a fejemre.' És adott tízet, majd ismét tízet, amíg sorban mindet ideadta. Elmentem az Orvostudományi Kutatóintézetbe, ahol volt egy ismerősöm, és sokszorosítottak tizennyolc kötetet, a 'Vlastarul' összes számát, megjelenésétől napjainkig. Az első oldalon az én nevem van, két másik tanáréval együtt. Az ott dolgozó munkásnők annyira föllelkesültek e folyóiratok láttán, hogy napokon át dolgoztak, és bekötötték az egészet, ott a tizennyolc kötet a gimnázium könyvtárában.